

Swellengrebel

Hendrik Swellengrebel, gouverneur, geboren in 1700, overleden in 1760 in Utrecht. Zijn vader die daar naar toe kwam, eind 17^e eeuw, hij stuurde zijn zoons al op redelijk jonge leeftijd terug naar Nederland om te studeren. Die gingen dan in huis bij een dominee-oom. En Hendrik is dus teruggegaan. Hij had een heleboel correspondentie met Cloete, want die kende hij nog van vroeger en is die landtochten gaan maken. Het is leuk dat we die stukken hebben van zijn terugreis en van zijn heenreis daar naar toe, het dagboek, op het schip. We hebben allerlei stukken van wat hij allemaal inkocht voor dat hij die reizen ging maken in dat binnenland. Dus dat is heel interessant om te lezen. De meest rare dingen neemt hij allemaal mee. En hij nam dus die Schumacher mee, waar die nou precies vandaan komt, dat weten we niet, maar dat is toch vermoedelijk wel een Duitser, maar precies is dat onbekend. Maar hij heeft wel bij Gordon gewerkt, zij allebei, dus hij was kennelijk wel zo goed dat ook Gordon hem meenam. Hij is dus met twee reizen mee geweest als vastlegger van de plaatjes in de omgeving.

Het grappige is, dat als je nu terugkomt in Zuid-Afrika, en wij kwamen dan vaak in Gansbaai, wat ik vertelde, dan zie je die kust op dat plaatje, kun je terug vinden op de tekeningen, dat ziet er nog precies zo uit. Zelfs de wolken lijken hetzelfde boven die bergen. Dat is een hele aparte ervaring moet ik zeggen. Ja, een heleboel tekeningen, van voetsporen van neushoorns, plaatjes van het leven onderweg, dieren tekenen was Schumacher niet zo goed in, mensen wel. Hij heeft ook verschillende van de inwoners, zwarte inwoners, heeft hij ook getekend. En dat is leuk. Er is één tekening bij, niet van Schumacher, in dat stapeltje, één van de meereizende Hottentotten, die hij als knecht had, die heeft hij als opdracht gegeven om één van die grotten de grottekeningen na te tekenen. Die zitten er dus ook bij. Een heel apart plaatje. De twee dochters van de gouverneur gingen mee terug toen hij met pensioen ging, vanuit de Kaap terug naar Nederland, en die heeft, zoals meisjes wel eens meer doen, heb ik begrepen, een dagboek bijgehouden. Dat is dus redelijk uitzonderlijk, vooral met die tekeningen erbij, en zeker uit die tijd. Want, voorzover ik begrepen heb is dit dagboek en het dagboek van die meisjes Lammens, wat in dat boek staat, zijn de enige die bekend zijn. Dus wat dat betreft is het wel apart. Vooral leuk ook door de tekeningen die erbij geschreven zijn. En dat beschrijven zoals het leven aan boord is en het eten en hoe of wat dat is heel leuk om te lezen. Dat archief hebben we dus, we hebben een hoop losse boeken, we hebben het servies, een stuk daarvan althans, daar is redelijk wat vraag naar omdat te gebruiken voor tentoonstellingen of foto's in allerlei historische boeken die naar voren komen en daardoor krijg je een hoop kennissen en dat is heel leuk. Zo kom je nog eens een keer ergens terecht.